

[Jørgen Jørgensen (Løjre).]

Altså, at der er sket en forbedring af vor handelsbalance, er uomtvisteligt, men det var da endelig også formålet, da de fire partier sammen med regeringen gennemførte de store skatte- og afgiftsforhøjelser i efteråret 1950 og foråret 1951. Denne meget stærkt indgribende forbrugsbegrænsning havde jo et formål, nemlig at mindske efterspørgslen efter varer for at bringe udgifterne til importen ned, og det er altså lykkedes. Det er en af grundene til forbedringen. En anden grund er bedre forhold mellem eksportpriser og importpriser, og endelig er den måske mest afgørende grund landbrugets store produktion, der er resultatet dels af en god høst, som det er sagt, men også af et enestående flittigt og dygtigt arbejde i landbrugsbedrifterne. Det er landbrugets store eksport af forædlede produkter, tilvejebragt ved en meget mindre import af korn og foderstoffer end tidligere, som er en hovedårsag til den forbedrede økonomi i landet.

Jeg mener iøvrigt, at den forbrugsbegrænsende politik, som regeringen og de fire partier gennemførte i 1950 og 1951, var nødvendig og rigtig. De fire partier har et fælles ansvar for denne politik, men er naturligvis så også fælles om æren, hvis resultaterne, der er opnået, er tilfredsstillende. På eet område, som ikke er lovgivningsmæssigt bestemt, mener jeg dog at regeringen gik videre i sin forbrugsbegrænsende politik end det var klogt og nødvendigt, og det er med hensyn til kreditstramningen. Jeg har sagt gang på gang i de år, der er gået, siden denne regering kom til, at jeg mener, at man ved de foranstaltninger, der blev truffet for at bringe befolkningens forbrug ned, gik videre med kreditstramningen, end det var fornuftigt, og også videre, end det var nødvendigt.

Kreditstramningen er et konservativt middel, som til alle tider har været anvist i en økonomisk vanskelig periode svarende til den, vi har oplevet nu. Jeg tror, det er et af de dårligste midler, man kan tage i brug overfor økonomiske forhold som dem, vi har levet under. Der kan nemlig ikke være tvivl om, at den høje rente og vanskelighederne for erhvervslivet ved at opnå lån har været en hindring for en sund udvidelse af produktionen, både indenfor landbruget og indenfor byerhvervene, en udvidelse, som ellers havde været mulig, og som ville have kunnet føre til en større eksport.

Resultatet af en for vidtgående kreditstramning har været mærkbart, både med hensyn til eksporten og med hensyn til beskæftigelsen. Det er regeringen også efterhånden blevet klar over; den har foreslået beskæftigelsesforanstaltninger sat i gang for adskillige hundrede millioner kroner for at modvirke arbejdsløsheden, og det er såre prisværdigt, at man i denne situation sætter arbejde i gang. Men det er dog i og for sig ejendommeligt, at netop denne regering, en venstre-konservativ regering, fører en pengepolitik, der forhindrer det private erhvervsliv i på normal vis at holde produktionen i gang, med det resultat, at regeringen derefter må iværksætte offentlige arbejder, vejarbejder o. lign. i stor udstrækning for at modvirke arbejdsløsheden. Det har ellers tidligere været venstres og de konservatives store anklage mod socialdemokratiet, at dette parti altid kun havde det at imødegå arbejdsløsheden med, at sætte offentlige arbejder i gang.

Hvis man vil gå et par år tilbage og se, hvad der stod i venstres og de konservative blade, vil man se, hvordan man dør docerede det rigtige standpunkt, at den bedste form for imødegåelse af arbejdsløsheden er ikke store, uproduktive vejarbejder, men det er at føre en økonomisk politik, som giver erhvervslivet naturlige betingelser for at beskæftige befolkningen ved at holde produktionen i gang. Disse synspunkter er fuldkommen rigtige. Den vidtgående kreditstramning — de konservatives indsats i den økonomiske politik — har tvunget regeringen til at føre en beskæftigelsespolitik, der er stik imod de synspunkter, som navnlig venstre med stor iver forfægtede, da partiet var i opposition; men det er vel prisen, der må betales for det samarbejde, der nu finder sted mellem de to partier i regeringen.

Arbejdsløsheden er imidlertid fremdeles et stort problem, som man ikke uden videre kan lade stå hen. Lempelsen i kreditstramningen er kommet for sent, og derfor må der nu træffes særlige foranstaltninger for at komme over det døde punkt. Jeg mener, at på længere sigt må bestræbelserne først og fremmest samle sig om det, som altid har været ledetråden i liberal politik: så langt muligheden rækker at søge tilvejebragt sådanne vilkår for produktionslivet, at erhvervene sættes i stand til på naturlig vis at beskæftige landets borgere. Det er vig-